

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Besluit van de Vlaamse Regering over het tijdelijk project met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs
 - Definitieve goedkeuring

In de visienota 'Stappenplan richting een inclusiever onderwijs' van 4 april 2025 engageert de Vlaamse Regering zich om een lange termijn traject op te starten dat moet leiden tot een meer inclusief onderwijssysteem tegen 2040. De opzet van een proeftuin met pioniersscholen is in de visienota opgenomen als een concrete stap in de evolutie naar meer inclusief onderwijs.

In de 'consultatienota over de evolutie naar scholen voor iedereen' van 28 november 2025 wordt de visie omtrent de evolutie naar meer inclusief onderwijs verder uitgewerkt en aangevuld met een strategie en tijdspad met concrete maatregelen.

Bijgevoegd besluit van de Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en de vorm van het tijdelijk project "pioniersscholen". Met ingang van schooljaar 2026-2027 zullen scholen voor gewoon onderwijs, scholen voor buitengewoon onderwijs, CLB's en leersteuncentra, de mogelijkheid krijgen om pioniersscholen vorm te geven om geleidelijk te evolueren naar scholen voor iedereen. In schooljaren 2027-2028 en 2028-2029 kunnen telkens bijkomende projecten opstarten. Het tijdelijk project met pioniersscholen laat toe om in de praktijk te verkennen hoe scholen kunnen evolueren naar kwalitatieve en meer inclusieve leeromgevingen, en bieden zicht op hefbomen en belemmeringen op de weg naar een meer kwalitatief en inclusiever onderwijssysteem. De pioniersscholen zullen begeleid worden door een tijdelijk consortium dat wordt gecreëerd door de leersteuncentra.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: onderwijs en vorming

Beleidsveld: kleuter- en leerplichtonderwijs

Beleidsdoelstelling: De organisatie van een tijdelijk project met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs, draagt bij aan de volgende doelstellingen van de Beleidsnota Onderwijs en Vorming 2024-2029:

- Strategische doelstelling 7: Blijven inzetten op zorg, inclusie en maatwerk
- Operationele doelstelling 28: Stappen zetten naar meer inclusief onderwijs

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

In het decreet van 5 mei 2023 over leersteun werd bepaald dat een onafhankelijke commissie van experts, academici, onderwijsprofessionals en ervaringsdeskundigen zou worden opgericht met de opdracht een advies te formuleren over een evolutie naar inclusief onderwijs en de rol van gewoon en buitengewoon onderwijs. Deze **Commissie Inclusief Onderwijs** (CIO) startte haar werkzaamheden in september 2023 en leverde haar advies '[Evolutie naar scholen voor iedereen](#)' op eind juni 2024.

In het **regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2024-2029** is het volgende opgenomen:

"We faciliteren de samenwerking tussen scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs. Scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs die als 1 school willen functioneren, krijgen die mogelijkheid. Zij nemen een rol op als pioniersscholen en brengen verder de mogelijkheden en drempels in de samenwerking tussen buitengewoon en gewoon onderwijs in kaart."

De beleidsnota **Onderwijs 2024-2029** stelt het volgende:

"We faciliteren en versterken de samenwerking tussen scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs (zie ook OD 19). Scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs die als een campusschool willen functioneren, krijgen die mogelijkheid. Zij nemen een rol op als pioniersscholen en brengen verder de mogelijkheden en drempels in de samenwerking tussen buitengewoon en gewoon onderwijs in kaart."

Op 4 april 2025 keurde de Vlaamse Regering de [visienota 'Stappenplan richting een inclusiever onderwijs'](#) goed. Met de visienota engageert de Vlaamse Regering zich om een traject te starten om te komen tot een langetermijnvisie, een strategie en een tijdspad om te evolueren naar een meer inclusief onderwijssysteem in 2040. De visienota bepaalt de stappen die in dit traject gezet worden. De opzet van een proeftuin met pioniersscholen is in de visienota opgenomen als een concrete stap in het groeipad richting meer inclusief onderwijs.

In de [consultatienota over de evolutie naar scholen voor iedereen](#) van 28 november 2025 wordt de visie naar meer inclusief onderwijs verder uitgewerkt en aangevuld met een strategie en tijdspad met concrete maatregelen. Daarbij wordt voorzien dat met ingang van schooljaar 2026-2027 scholen voor gewoon onderwijs, scholen voor buitengewoon onderwijs, CLB's en leersteuncentra, de mogelijkheid krijgen om pioniersscholen vorm te geven.

Een Staten-Generaal werd georganiseerd waar diverse stakeholders zich bogen over de inhoud van de consultatienota. De Staten-Generaal vond plaats gedurende vijf dagen gespreid over een periode van december 2025 t.e.m. februari 2026. De doelstelling van de Staten-Generaal was om feedback te geven op de inhoud van de consultatienota, alsook om concrete, gedragen voorstellen uit te werken voor de aanpassing en verdere uitvoering van de consultatienota.

Het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2025/508 van 2 december 2025.

Het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het advies van Inspectie van Financiën (BV/2025005034) van 3 december 2025 en vervolgens aan het advies van Inspectie van Financiën (BV/2026000856) van 27 februari 2026.

Het voorontwerp van besluit werd een eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 13 maart 2026.

Het voorontwerp van besluit werd aangepast aan het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (Advies wetgeving VTC nr. 2026/036) van 31 maart 2026, zowel in de artikelen als in de bijhorende toelichting.

Er werden aanpassingen gedaan aan het voorontwerp van besluit op basis van de adviezen van de Vlaamse Onderwijsraad, de Vlaamse adviesraad handicap NOOZO en de Vlaamse Raad Welzijn Volksgezondheid en Gezin. De adviezen worden in bijlage toegevoegd.

Er werden aanpassingen gedaan aan het voorontwerp van besluit op basis van de onderhandelingen met de onderwijsverstrekkers en vakbonden. Het protocol nr. 291 werd ontvangen 30 april 2026. Het protocol wordt in bijlage toegevoegd.

Op vraag van de sociale partners werd een aanpassing gedaan aan de samenstelling van de selectiecommissie voor de selectie van de projecten met pioniersscholen. Vertegenwoordigers van onderwijsverstrekkers en vakbonden zullen deel uitmaken van de selectiecommissie in een raadgevende rol. Ook zal er bij de selectie van projecten rekening gehouden worden met een spreiding over de onderwijsnetten. Op aangeven van de onderwijsverstrekkers kregen de pedagogische begeleidingsdiensten een rol in het vormgeven van het consortium voor de begeleiding van de projecten. Ook werd een definitie van het consortium toegevoegd en werd de opdracht van het consortium verder verduidelijkt. Op vraag van vakbonden werd de mogelijkheid om vanaf jaar drie van een project lerende netwerken op te starten met andere scholen, geschrapd. Op aangeven van de vakbonden werd aangepast dat projecten moeten zorgen voor protocollen van de onderhandelingen in de LOC's van de verschillende betrokken scholen alsook van de CLB's en leersteuncentra. Om aan de bezorgdheden van vakbonden tegemoet te komen over bijkomende afwijkingen die kunnen worden toegepast doorheen de looptijd van een project, werd toegevoegd dat wanneer dit impact kan hebben personeel er overlegd moet worden in het betreffende lokale onderhandelingscomité.

Verder werden aanpassingen gedaan op basis van bemerkingen in de ontvangen adviezen en tijdens onderhandelingen. Er werd aan artikel 4 een zesde doelstelling rond ouderbetrokkenheid toegevoegd. Gezien de algemene bezorgdheid over de krappe timing werd in de toelichting verduidelijkt dat het eerste schooljaar voor de projecten mag gebruikt worden als opstartjaar om een project concreter vorm te geven. Verder werd in de toelichting toegevoegd dat pioniersscholen type- en opleidingsvorm-overschrijdend kunnen werken. Daarnaast werd toegevoegd dat projecten jaarlijks zullen rapporteren over hun werking. Ook werden verduidelijkingen toegevoegd omtrent de evaluatie van de gehele proeftuin door het expertenpanel; met name over de afstemming tussen de timing van de evaluatie en de duurtijd van de proeftuin om een vlotte overgang van proeftuin naar reguliere werking te voorzien, alsook wat er kan gebeuren in geval van een negatieve evaluatie. Er werd ook een uitbreiding toegevoegd van de afwijking die mogelijk is voor het gebruikmaken van speciale onderwijsleermiddelen en er werd in de toelichting geduid dat de verkregen subsidie ook kan ingezet worden voor het aankopen van bepaalde hulpmiddelen of voor kleine infrastructuraanpassingen die nodig zijn voor het project. Tenslotte werd de verwijzing naar samenwerking met partners van welzijn breder geformuleerd als 'zorg en welzijn' om de breedte van de mogelijke samenwerkingen beter te vatten.

Het voorontwerp van besluit werd een tweede keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 8 mei 2026 en werd vervolgens ter advies voorgelegd aan de Raad van State. Het advies van de Raad van State werd verkregen op 10 juni 2026 (advies 79.369/1).

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State werd in de titel van het besluit 'tijdelijke projecten' aangepast naar 'tijdelijk project' en in artikel 5 werd de omschrijving van 'project' aangepast, om duidelijk te maken dat het in het voorliggend besluit één tijdelijk project (één proeftuin) betreft waaronder verschillende projecten vallen die worden opgezet ter uitvoering van het tijdelijk project. Dit leidde ook tot aanpassingen van formulering naar 'tijdelijk project' en 'projecten' in de andere artikelen van het besluit.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State werd de formulering van de rechtsgrond van het besluit aangevuld.

In hoofdstuk 4 dat de afwijkingen op regelgeving regelt, werd naar aanleiding van het advies van de Raad van State in verschillende artikelen de motivering waarom een bepaalde afwijking nodig is weggehaald en verplaatst naar de artikelsgewijze toelichting in de nota aan de Vlaamse Regering. In artikel 15 is ervoor gekozen om geen aanpassing te doen, aangezien op basis van het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens in het artikel wordt bepaald dat gegevensdeling noodzakelijk is in functie van het algemeen belang en zwaarwegend algemeen belang.

Verder werden naar aanleiding van het advies van de Raad van State de volgende artikelen aangepast:

- In artikel 10 werd ter verduidelijking aangevuld dat het eerste schooljaar van de proeftuin het schooljaar 2026-2027 is.
- In artikel 13 werd opgenomen dat 75% van het onderwijzend personeel van de school waar de leerling niet is ingeschreven, maar die onderwijs verstrekken aan de leerling kan deel uitmaken van de klassenraad. Zo wordt het BVR in overeenstemming gebracht met het Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering over het beleidsdomein onderwijs en vorming wat betreft de organisatie van het schooljaar in het basis- en in het secundair onderwijs en wat betreft de samenstelling van de klassenraad in het secundair onderwijs. De selectie van het onderwijzend personeel gebeurt op dezelfde wijze als dat de selectie gebeurt van het onderwijzend personeel van de school waar de leerling is ingeschreven.
- In artikel 14 werden de bepalingen geschrapt die expliciteerden dat het schoolbestuur kan beslissen dat leerlingen op dagen waarop examens, evaluatiegesprekken of klassenraden plaatsvinden slechts gedeeltelijk of niet aanwezig hoeven te zijn op school, mits akkoord van de ouders en met voorziening van opvang indien nodig. De Raad van State merkt terecht op dat deze mogelijkheden reeds voortvloeien uit het door de Vlaamse Regering op 8 mei 2026 goedgekeurde wijziging van artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 augustus 2001 houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs en bijgevolg geen afwijking vormen op die regeling. Om redenen van rechtszekerheid en om overbodige herhaling van bestaande regelgeving te vermijden, werden deze bepalingen uit het ontwerpbesluit geschrapt. Ook de toelichtende, niet-normatieve leden werden overeenkomstig het advies verwijderd.
- In artikel 16 werd een correctie gedaan van een bepaling van de Codex Secundair Onderwijs, over de fase van uitbreiding van zorg, waar naar verwezen werd.
- In artikel 22 werd opgenomen dat ook bij de criteria op basis waarvan het oprichtingsdossier wordt beoordeeld rekening wordt gehouden met het feit dat de programmatie van de structuuronderdelen gebeurt in het kader van de proeftuin pioniersscholen.
- In artikel 31 werd een aanpassing van formulering gedaan in het derde lid om correct te verwijzen naar de decreten vermeld in het eerste lid.
- In artikel 37 werden de criteria voor selectie waar nodig in overeenstemming gebracht met en werd de verwijzing toegevoegd naar de rechtsgrond in de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs, artikel IV.55/1.
- In artikel 40 werd op advies van Raad van State de samenstelling van het expertenpanel aangepast om in overeenstemming te zijn met artikel 6, §2, derde lid van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs. Afgevaardigden van koepels en vakbonden werden toegevoegd, alsook een extra afgevaardigde van de onderwijsinspectie. Omwille van het verhoogd aantal leden in het expertenpanel dat op die manier ontstaat, werd in functie van de inhoudelijke opvolging en organisatie ook een extra afgevaardigde van het Departement Onderwijs en Vorming toegevoegd. Door de aanpassing van tijdelijke projecten naar tijdelijk project, waardoor het duidelijk is dat het één proeftuin betreft, werd in artikel 40 ook verduidelijkt dat de evaluatie in het derde jaar de evaluatie van de proeftuin als geheel betreft.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

1. Situering

De visienota 'Stappenplan richting een inclusiever onderwijs' beschrijft hoe het Vlaamse onderwijs geconfronteerd wordt met een aantal prangende problemen, zoals het capaciteitsprobleem in buitengewoon onderwijs, de oververtegenwoordiging van leerlingen uit kansarmoede in buitengewoon onderwijs, te lange busritten voor leerlingen, het stijgend aantal vragen naar leersteun in gewoon onderwijs en het leerrecht dat voor sommige leerlingen onder druk staat. Op basis hiervan wordt vastgesteld dat er nood is aan een systeemverandering, met name een evolutie naar meer inclusief onderwijs.

In deze evolutie naar meer inclusief onderwijs zullen we geleidelijk evolueren van een onderwijssysteem met twee aparte sporen van gewoon en buitengewoon onderwijs naar een onderwijssysteem dat het strikte onderscheid tussen gewoon en buitengewoon onderwijs overstijgt en waarin de toegang tot een aanbod buitengewoon onderwijs wordt beperkt tot wie het echt nodig heeft. Scholen voor gewoon onderwijs, leersteuncentra, CLB's en scholen voor buitengewoon onderwijs zullen hiertoe samenwerken om te evolueren naar scholen voor iedereen. Het doel is om expertise en mensen meer te bundelen en gezamenlijk in te zetten in scholen om op die manier multidisciplinaire teams te vormen. In het kader van een tijdelijk project wordt vanaf schooljaar 2026-2027 de mogelijkheid gecreëerd voor scholen gewoon onderwijs, scholen buitengewoon onderwijs, CLB's en leersteuncentra om samen te werken in pioniersscholen.

2. Tijdelijke projecten in onderwijs

De proeftuin "pioniersscholen" vindt plaats binnen het regelgevend kader van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in onderwijs. Dat kader laat toe om op een regelluwe manier nieuwe vormen van samenwerking en organisatie uit te proberen, en om na te gaan welke drempels en knelpunten daarbij opduiken en hoe deze kunnen worden weggewerkt.

De deelnemende scholen en partners engageren zich in het tijdelijk project (de proeftuin) vanuit de ambitie om de omslag naar 'scholen voor iedereen' te maken. De proeftuin biedt ruimte om vernieuwende praktijken rond inclusie en ondersteuning te ontwikkelen, uit te testen en te verfijnen.

3. Pioniersscholen

Scholen krijgen de kans om als pioniersscholen toe te werken naar scholen voor iedereen. Pioniersscholen ontstaan binnen projecten die worden opgezet door scholen, CLB's en leersteuncentra. Scholen gewoon onderwijs werken hiervoor samen met scholen buitengewoon onderwijs, één of meerdere CLB's en één of meerdere leersteuncentra. Pioniersscholen verkennen ook een samenwerking met welzijnsorganisaties om ondersteuning vanuit welzijn mogelijk te maken voor leerlingen die hier recht op hebben.

Om een maximaal effect te creëren met deze proeftuin en een dynamiek in gang te zetten van een evolutie naar scholen voor iedereen, kunnen gedurende de eerste drie jaar van de proeftuin elk jaar nieuwe projecten opstarten.

In de pioniersscholen zullen we een eerste zicht krijgen op mogelijkheden en belemmeringen op vlak van:

- Het functioneren van een multidisciplinair team, samengesteld uit personeelsleden van gewoon onderwijs, buitengewoon onderwijs, CLB en leersteun, in een school;
- Het toewerken naar minder labelling, door het niet noodzakelijk te maken dat eerst een GC-verslag wordt opgemaakt om ondersteuning te kunnen inzetten van het multidisciplinair team;
- Het werken aan een evidence-informed en meer inclusieve leeromgeving;
- Het voorzien van aanbod buitengewoon onderwijs in een school voor gewoon onderwijs, of omgekeerd, aanbod gewoon onderwijs in een school voor buitengewoon onderwijs en het realiseren van een onderwijscontext waarin leerlingen met en zonder specifieke onderwijsbehoeften samen leren met het oog op maximale leerwinst voor alle leerlingen;
- Het verkennen van mogelijkheden op vlak van samenwerking met actoren van zorg en welzijn alsook met actoren van de arbeidsmarkt en van inburgering en integratie;
- Het bevorderen van ouderbetrokkenheid bij inclusiever onderwijs.

De pioniersscholen zullen een rol opnemen in het delen van hun ervaring, kennis en expertise met andere scholen, in functie van de geleidelijke evolutie van alle scholen naar scholen voor iedereen.

Een tijdelijk consortium zal de pioniersscholen begeleiden om evidence-informed te werken aan bovenstaande punten en om toe te werken naar het concept van scholen voor iedereen.

Er komt een evaluatie van het tijdelijk project met pioniersscholen om de kansen en nog bestaande knelpunten te identificeren, en om aanbevelingen te doen omtrent hoe alle scholen in Vlaanderen kunnen evolueren naar scholen voor iedereen, in het licht van het traject naar meer inclusief onderwijs tegen 2040.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1 bepaalt een aantal definities van begrippen die in het besluit worden gehanteerd.

Artikel 2 bakent het toepassingsgebied van het tijdelijk project af.

Hoofdstuk 2. Doelstellingen van het tijdelijk project

Artikel 3 beschrijft het opzet en de overkoepelende doelstelling van het tijdelijk project. Een beweging naar scholen voor iedereen gebeurt via een andere organisatiewijze van en samenwerking tussen gewoon onderwijs, buitengewoon onderwijs, CLB's en leersteuncentra. Het tijdelijk project laat toe om in de praktijk te verkennen hoe scholen kunnen evolueren naar meer inclusieve leeromgevingen, en bieden zicht op hefbomen en belemmeringen op de weg naar een meer inclusief onderwijssysteem.

Artikel 4 concretiseert de algemene doelstelling in een aantal operationele doelstellingen. Daarbij is het de bedoeling inzichten te verwerven en gegevens te verzamelen over de volgende elementen:

1° Het functioneren van een multidisciplinair team, samengesteld uit personeelsleden vanuit het gewoon onderwijs, het buitengewoon onderwijs, een CLB of CLB's en een leersteuncentrum of leersteuncentra, in een school. Dit houdt onder andere het volgende in: Personeelsleden van een school voor gewoon onderwijs, een school voor buitengewoon onderwijs, één of meer CLB's en één of meer leersteuncentra functioneren samen als één multidisciplinair team in een school. Ze geven samen de samenwerking binnen het team vorm. Er wordt met de pioniersscholen onderzocht wat nodig en belangrijk is voor een goede interprofessionele samenwerking en welke profielen nodig zijn in multidisciplinaire teams. Daarbij is er ook aandacht voor de mogelijkheden en belemmeringen op

het vlak van het samenbrengen van personeel met verschillende ambten en prestatieregelingen in eenzelfde school. Taken die vandaag bij CLB's en leersteuncentra liggen, worden opgenomen door het multidisciplinaire team in de school, met name binnen de begeleidingsdomeinen onderwijsloopbaan, leren en studeren, en psychisch en sociaal functioneren.

2° Het toewerken naar minder labelling, door de inzet van ondersteuning door het multidisciplinaire team mogelijk te maken zonder voorafgaandelijke opmaak van een GC-verslag. Dit houdt onder andere het volgende in: Het is niet noodzakelijk dat eerst een GC-verslag wordt opgemaakt om ondersteuning te kunnen inzetten van het multidisciplinaire team. Het multidisciplinaire team bepaalt zelf wat nodig is qua ondersteuning voor leerkrachten, het team, groepen van of individuele leerlingen in de school. Op die manier kunnen ze flexibel inspelen op de noden die er zijn en kan er onderzocht worden in welke mate een multidisciplinair team zelf de verschillende noden in een school kan inschatten en opvangen en in welke mate er nog externe handelingsgerichte diagnostiek nodig is vanuit het CLB. Om een IAC- of OV4-traject te volgen blijft de opmaak van een IAC-verslag of OV4-verslag vereist.

3° Het werken aan een evidence-informed en meer inclusieve leeromgeving. Dit houdt onder andere het volgende in: Pioniersscholen zetten evidence-informed in op effectieve didactiek, een kennisrijk curriculum, en het stellen van hoge verwachtingen voor alle leerlingen in een inclusieve leeromgeving. Leerkrachten ontwikkelen hun lessen met het oog op het behalen van de onderwijsdoelen door een zo groot mogelijke groep leerlingen. Alle leerlingen krijgen maximaal kansen om het gemeenschappelijk curriculum te volgen en te bereiken, en ook kansen om te excelleren. Voor leerlingen voor wie dat nodig is, worden redelijke aanpassingen voorzien, kunnen er flexibele trajecten worden vormgegeven, of – voor een kleine groep leerlingen – worden individueel aangepaste curricula opgesteld. Scholen werken aan een inclusievere leeromgeving die zich richt op alle leerlingen in de school, van leerlingen die cognitief uitzonderlijk sterk functioneren tot leerlingen met complexe en intensieve ondersteuningsnoden vanwege bijvoorbeeld een verstandelijke of meervoudige beperking. Pioniersscholen hebben in het basisonderwijs specifiek aandacht voor de implementatie van de nieuwe minimumdoelen, die zowel van toepassing zijn in het gewoon als in het buitengewoon onderwijs, in een kwalitatieve en meer inclusieve leeromgeving.

4° Het voorzien van een aanbod buitengewoon onderwijs in een school voor gewoon onderwijs, of omgekeerd, een aanbod gewoon onderwijs in een school voor buitengewoon onderwijs en het realiseren van een onderwijscontext waarin leerlingen met en zonder specifieke onderwijsbehoeften samen leren met het oog op maximale leerwinst voor alle leerlingen. Dit houdt onder andere het volgende in: Scholen voor gewoon onderwijs en buitengewoon onderwijs verkennen samen hoe ze aanbod gewoon en buitengewoon onderwijs samen kunnen vormgeven in één school, binnen een kwalitatieve en meer inclusieve leeromgeving. In pioniersscholen van het secundair onderwijs worden concreet de mogelijkheden verkend voor een afstemming tussen de structuur, het aanbod en de inhouden van het buitengewoon secundair onderwijs en het gewoon onderwijs.

5° Het verkennen van samenwerking met actoren binnen zorg en welzijn, onder andere in het kader van rechtstreeks als niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp, alsook met actoren van de arbeidsmarkt en van inburgering en integratie. Dit houdt onder andere het volgende in: Voor deze doelstelling wordt samengewerkt met het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en haar actoren, alsook met het beleidsdomein Werk. Pioniersscholen verkennen in hun regio op welke vlakken samenwerking met andere actoren al dan niet wenselijk of cruciaal is en hoe dat vormgegeven kan worden in een inclusievere leeromgeving. Daarbij is er aandacht voor rechtstreeks toegankelijke en niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp van onder andere het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, Eerstelijnspsychologische Zorg en andere actoren. Voor leerlingen met complexe en intensieve ondersteuningsnoden die aanwezig zijn in pioniersscholen wordt deze samenwerking binnen een inclusievere context verkend. Aanvullend op wat pioniersscholen zelf kunnen realiseren met een multidisciplinair team, werken de pioniersscholen samen met hun betrokken CLB dat vanuit zijn draaischijffunctie mee de samenwerking met actoren van zorg en welzijn faciliteert. Op vlak van werk is er aandacht voor

begeleiding op stageplaatsen met het oog op de overgang naar de arbeidsmarkt. Met integratie en inburgering wordt er samengewerkt om te zorgen dat de kennis van het Nederlands stijgt.

6° Het bevorderen van ouderbetrokkenheid bij inclusiever onderwijs. Dit houdt onder andere het volgende in: Pioniersscholen verkennen hoe ze de betrokkenheid van ouders kunnen bevorderen.

Hoofdstuk 3. Opzet en organisatie

Artikel 5 verduidelijkt het opzet en de organisatie van het tijdelijk project. In het kader van het tijdelijk project worden concrete projecten opgezet die uitvoering geven aan het tijdelijk project (de proeftuin). Het artikel omschrijft wat onder een project wordt verstaan.

Binnen een project werken scholen voor gewoon onderwijs en voor buitengewoon onderwijs, één of meerdere CLB's en één of meerdere leersteuncentra samen. Hierbij wordt een maximum van vijf samenwerkende scholen voorzien om de omvang van de projecten beheersbaar te houden. In elk project moet minstens één school voor gewoon onderwijs en één school voor buitengewoon onderwijs zitten. De scholen die deelnemen aan het project worden pioniersscholen genoemd.

Een project kan binnen of over netten heen georganiseerd zijn, en mag gevormd worden vanuit een bestaande scholengemeenschap/scholengroep of als nieuw samenwerkingsverband. De samenwerking biedt de mogelijkheid om expertise te bundelen en gezamenlijk in te zetten. Op die manier kunnen multidisciplinaire teams uitgebouwd en ingezet worden die de kern vormen van de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs wordt georganiseerd voor leerlingen met en zonder specifieke onderwijsbehoeften. Zo wordt geëxperimenteerd met nieuwe organisatievormen die scholen in staat stellen om zich te ontwikkelen tot meer inclusieve leeromgevingen. Er kan samen onderwijs georganiseerd worden in een volledige school of in een vestigingsplaats van een school, of in meerdere volledige scholen of in meerdere vestigingsplaatsen van een of meerdere scholen.

Er wordt in die scholen of vestigingsplaatsen een onderwijscontext gecreëerd waarin leerlingen met en zonder specifieke onderwijsbehoeften samen leren. De pioniersscholen hebben daarbij als uitgangspunt om er onderwijs te organiseren voor alle leerlingen ongeacht de huidige indeling in types en opleidingsvormen voor de opmaak van verslagen en voor aanbod buitengewoon onderwijs. Ze kunnen daarom in hun schoolorganisatie en aanbod type- en opleidingsvormoverschrijdend werken en staan maximaal open voor alle leerlingen.

Tenslotte wordt bepaald hoe het multidisciplinair team vorm krijgt. Er wordt bepaald dat personeelsleden van de verschillende samenwerkende instellingen worden ingezet in de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs wordt georganiseerd.

Artikel 6 omschrijft de domeinen waarover scholen, CLB's en leersteuncentra afspraken moeten maken. Het gaat om afspraken die de samenwerking tussen de betrokken scholen, CLB's en leersteuncentra binnen een project structureren en verduidelijken, zodat de pioniersscholen kunnen functioneren binnen een duidelijk en transparant kader.

Artikel 7 omschrijft dat scholen, CLB's en leersteuncentra onderling afspraken moeten maken. Het gaat om afspraken die de samenwerking tussen alle betrokken partners structureren en verduidelijken, zodat de pioniersscholen kunnen functioneren binnen een duidelijk en transparant kader.

Artikel 8 legt vast dat scholen, leersteuncentra en centra voor leerlingenbegeleiding, afspraken moeten maken met externe partners, zoals actoren van zorg en welzijn, om externe ondersteuning mogelijk te maken voor leerlingen die hier recht op hebben, alsook met actoren van de arbeidsmarkt als dat van toepassing is voor de betreffende pioniersschool.

Artikel 9 bepaalt een jaarlijkse uitbreiding van het aantal projecten met pioniersscholen.

Artikel 10 legt de omvang en het tijdsplan van de projecten vast.

Paragraaf 1 legt de gefaseerde opstart van de projecten vast. In schooljaar 2026-2027 beginnen de eerste 20 projecten, in schooljaren 2027-2028 en 2028-2029 kunnen telkens 15 bijkomende projecten opstarten. Op die manier kan het totale bereik van de proeftuin oplopen tot 50 projecten.

De looptijd van de projecten varieert afhankelijk van het instapmoment. De eerste projecten die starten in schooljaar 2026-2027 hebben een looptijd van 5 schooljaren. De projecten die starten in schooljaar 2027-2028 hebben een looptijd van 4 schooljaren. De projecten die starten in schooljaar 2028-2029 hebben een looptijd van 3 schooljaren.

Paragraaf 2 benoemt de rol van het tijdelijk consortium voor de begeleiding van de projecten.

Hoofdstuk 4. Afwijkingen van de regelgeving

In het tijdelijk project kan afgeweken worden van onderwijsregelgeving en dit binnen de klijntijnen die daarvoor zijn vastgelegd in artikel 4 van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs. In de verschillende afdelingen van dit hoofdstuk wordt bepaald van welke regelgeving de projecten mogen afwijken met het oog op de realisatie van de verschillende doelstellingen van het tijdelijk project.

Afdeling 1. Afwijkingen inzake organisatie en samenwerking

Artikel 11 zorgt ervoor dat leerlingen die zijn ingeschreven in de verschillende scholen die samen een project vormgeven, samen les kunnen volgen in een school of vestigingsplaats waar gezamenlijk onderwijs wordt georganiseerd, ook al is dit in een andere school dan diegene waar een leerling ingeschreven is. Leersteun wordt ingezet in deze scholen, aangezien leerondersteuners deel uitmaken van het multidisciplinair team dat gevormd wordt. De bepalingen omtrent deeltijdse lesbijwoning voor leerlingen met een IAC-verslag of OV4-verslag in gewoon of buitengewoon onderwijs, waarbij een gemiddeld halftijdse lesbijwoning in de andere school het maximum is, gelden niet aangezien de leerlingen voltijds les volgen in de school of vestigingsplaats waar gezamenlijk onderwijs wordt georganiseerd. De bepalingen omtrent voltijdse lesbijwoning voor leerlingen van buitengewoon onderwijs in gewoon onderwijs gelden niet aangezien het niet gaat om een lesbijwoning met het oog een terugkeer naar het gewoon onderwijs.

De leerondersteuners werken mee in het multidisciplinair team voor de leerlingen die les volgen in de school of vestigingsplaats waar gezamenlijk onderwijs wordt georganiseerd, ongeacht of dit op de locatie van een school voor gewoon onderwijs of op de locatie van een school voor buitengewoon onderwijs is.

De afwijkingen op de bepalingen over deeltijdse en voltijdse lesbijwoning zijn noodzakelijk omdat de vormgeving van de lesbijwoning de nodige flexibiliteit vereist en de leersteuncentra die deel uitmaken van het project een belangrijke rol opnemen.

Artikel 12 regelt dat (bepalingen in) schoolreglementen in eenzelfde school kunnen verschillen in functie van het onderwijs dat gezamenlijk georganiseerd wordt in het kader van het project. De pioniersscholen hebben elk een schoolreglement. Het is mogelijk voor hen om bepalingen in hun schoolreglementen op te nemen met betrekking tot de samenwerking in het project, die mogelijk maar voor een deel van de leerlingen van toepassing zijn. Ook kan het zijn dat in één school verschillende schoolreglementen worden gehanteerd, bv een bestaand schoolreglement van de school en een reglement dat werd opgemaakt in de school of vestigingsplaats waar het onderwijs gezamenlijk wordt georganiseerd.

Die afwijking is noodzakelijk omdat leerlingen die les volgen in de scholen of vestigingsplaatsen waar de pioniersscholen samen onderwijs organiseren, ingeschreven zullen blijven in een van de pioniersscholen die deel uitmaken van het project. Binnen de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs wordt georganiseerd is er een andere vorm van samenwerking met andere instellingen dan buiten de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs wordt georganiseerd en worden waar nodig bepalingen van de verschillende schoolreglementen op elkaar afgestemd.

Artikel 13 bepaalt dat personeelsleden die aangesteld zijn in verschillende scholen of instellingen maar samen het multidisciplinair team vormen in de scholen of vestigingsplaatsen waar ze gezamenlijk onderwijs organiseren, deel uitmaken van de klassenraad, ook al behoren ze formeel tot verschillende scholen. Dezelfde regels inzake representatie (75% van het onderwijzend personeel aangeduid door de voorzitter) gelden. Op die manier kunnen de personeelsleden die de leerlingen in de pioniersschool onderwijzen en begeleiden, beslissen over de vorming, evaluatie, deliberatie en toelating van leerlingen.

Die afwijkingen zijn noodzakelijk om een geïntegreerde aanpak van onderwijs, begeleiding, evaluatie en deliberatie te kunnen realiseren. Doordat leerlingen hun curriculum volgen in een setting waar personeelsleden van meerdere scholen samenwerken, is het essentieel dat ook het betrokken personeel van deze scholen, alsook personeelsleden van de betrokken leersteuncentra, kan deelnemen aan de klassenraad en beslissingen over vorming, evaluatie, deliberatie en toelating.

Artikel 14 regelt dat leerlingen met een inschrijving in het buitengewoon onderwijs OV1, 2, en 3 bijkomende evaluatiedagen kunnen krijgen als ze deelnemen aan examens. Op die manier hebben scholen de mogelijkheid om deze leerlingen te laten aansluiten bij evaluatieactiviteiten.

Artikel 15 regelt de uitwisseling van gegevens voor de leerlingen binnen het project. Verschillende instellingen zullen samen onderwijs organiseren voor leerlingen en hiertoe kunnen de nodige gegevens worden uitgewisseld.

De gegevensdeling tussen de instellingen heeft als rechtvaardigingsgrond een taak van algemeen belang/zwaarwegend algemeen belang, met name het inrichten van onderwijs en leerlingenbegeleiding voor deze leerling. Het gaat om gegevensuitwisseling tussen verschillende instanties en actoren in het kader van concrete dossiers van leerlingen die betrokken zijn in de werking van een pioniersschool. Dit geldt voor alle gegevensdeling in het kader van de projecten met pioniersscholen.

De categorieën van persoonsgegevens die kunnen uitgewisseld worden zijn identificatiegegevens, opleidingsgegevens, de gegevens over de specifieke onderwijsloopbaan, gezondheidsgegevens en de inhoud van het GC-, IAC- of OV4-verslag van leerlingen. Het principe van dataminimalisatie blijft uiteraard ook van toepassing voor (pioniers)scholen, betrokken CLB's en leersteuncentra.

Het betreft gegevensdeling tussen de scholen, CLB's en leersteuncentra die samenwerken binnen een project (categorieën van ontvangers).

De verwerkingsverantwoordelijke blijft de school waar de leerling is ingeschreven en bijhorend voor het multidisciplinair dossier het centrum voor leerlingenbegeleiding dat verbonden is aan de school waar de leerling is ingeschreven en het leersteuncentrum van de school waar de leerling is ingeschreven.

Het delen van deze gegevens, in het bijzonder gezondheidsgegevens gebeurt uitsluitend om een gepaste begeleiding van de leerling mogelijk te maken. Voor het delen van de inhoud van GC-verslagen, IAC-verslagen en OV4-verslagen wordt zoals gebruikelijk gewerkt met het beveiligd IRIS-platform.

Voor het delen van gegevens met andere partners waarmee wordt samengewerkt (in het kader van de samenwerking met welzijns- of andere actoren), is de toestemming van ouders steeds vereist.

Afdeling 2. Afwijkingen inzake leerlingenbegeleiding en leersteun

Artikel 16 bepaalt dat de multidisciplinaire teams het beleid op leerlingenbegeleiding in de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs wordt georganiseerd, vormgeven volgens de fases van het zorgcontinuüm voor alle leerlingen die er les volgen. Het multidisciplinaire team bepaalt volgens de fases van het zorgcontinuüm wie wanneer welke ondersteuning nodig heeft. Leerondersteuners maken deel uit van het multidisciplinair team en ondersteunen binnen die context leraren en leerlingen. Het beschikken over een GC-verslag is geen noodzakelijke voorwaarde voor ondersteuning in de fase van uitbreiding van zorg. Er wordt ook verkend welke taken op vlak van leerlingenbegeleiding in de begeleidingsdomeinen onderwijsloopbaan, leren en studeren, en psychisch en sociaal functioneren, door het multidisciplinair team zelf kunnen worden opgenomen en vanaf wanneer een CLB als externe partner betrokken wordt.

Die afwijkingen zijn noodzakelijk omdat een van de doelstellingen, vermeld in artikel 4, het tegengaan van labelling is. Door ondersteuning in de fase van uitbreiding van zorg door het multidisciplinaire team niet strikt te koppelen aan het beschikken over een GC-verslag, krijgen pioniersscholen de ruimte om snel, flexibel en volgens de bestaande noden in te zetten op ondersteuningsnoden van leerlingen, zonder dat daarvoor eerst een formele attestering of verslaggeving vereist is. Die flexibele ondersteuning vereist ook dat leerondersteuners die deel uitmaken van het multidisciplinaire team niet alleen ingezet kunnen worden voor leerlingen voor wie er een vorm van verslag is. Bovendien kunnen de pioniersscholen op die manier verkennen welke taken door het multidisciplinaire team zelf kunnen worden opgenomen en voor welke taken ondersteuning van een externe partner zoals een CLB of een leersteuncentrum wenselijk is. De afwijking maakt het mogelijk om te experimenteren met ondersteuning die flexibel, laagdrempelig en inclusiever georganiseerd is, afhankelijk van de noden van leerlingen en schoolteams, en kadert binnen het bredere doel van de het tijdelijk projecte.

Afdeling 3. Afwijkingen inzake speciale onderwijsleermiddelen

Artikel 17 zorgt voor een afwijking op de toegang tot speciale onderwijsleermiddelen zodat leerlingen die ingeschreven zijn in buitengewoon onderwijs maar les volgen in de inclusieve context van een school of vestigingsplaats waar het onderwijs gezamenlijk wordt georganiseerd, gebruik kunnen maken van speciale onderwijsleermiddelen indien ze daar nood aan hebben.

Die afwijkingen zijn nodig om ervoor te zorgen dat leerlingen van buitengewoon onderwijs die in een inclusieve leeromgeving nood hebben aan speciale onderwijsleermiddelen, daar gebruik van kunnen maken.

Afdeling 4. Afwijkingen inzake vestigingsplaatsen

Artikel 18 zorgt ervoor dat scholen voor buitengewoon secundair onderwijs die samenwerken in het kader van een project makkelijker een vestigingsplaats kunnen oprichten op de locatie van een school voor gewoon onderwijs. Hiertoe moet enkel een melding gebeuren en worden de mogelijkheden qua locatie verruimd. Dit mag namelijk ook wanneer dit verder is dan de eigen of aangrenzende gemeente, maar wel nog binnen eenzelfde onderwijszone of binnen eenzelfde scholengemeenschap.

Het oprichten van een vestigingsplaats is niet noodzakelijk om deel te nemen aan een project, maar kan een meerwaarde zijn voor sommige scholen. Daarom versoepelen we de regels in het kader van het tijdelijk project.

Artikel 19 regelt dezelfde versoepeling op vlak van het creëren van een vestigingsplaats voor scholen voor gewoon secundair onderwijs.

Artikel 20 regelt een versoepeling op vlak van het creëren van een vestigingsplaats voor scholen voor gewoon basisonderwijs.

Die afwijkingen zorgen ervoor dat pioniersscholen die de onderlinge samenwerking willen faciliteren via de oprichting van een vestigingsplaats op de locatie van één of meer scholen, dat kunnen doen ook al is dat niet in dezelfde of aangrenzende gemeente van de eigen school, met voor het secundair onderwijs een afbakening tot dezelfde onderwijszone of dezelfde scholengemeenschap.

Voor scholen voor buitengewoon basisonderwijs is er geen afwijking nodig aangezien zij al de vrijheid hebben om een vestigingsplaats op te richten op een campus van een school voor gewoon onderwijs die verder is gelegen dan de eigen of aangrenzende gemeente.

Afdeling 5. Afwijkingen inzake programmatie en rationalisatie

Artikel 21 en 22 dragen ertoe bij dat scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs die samen onderwijs organiseren in een of meer scholen of vestigingsplaatsen het studieaanbod dat ze voorzien op elkaar kunnen afstemmen. Deze artikelen bepalen dat bij programmatieaanvragen voor nieuwe structuuronderdelen voor opleidingsvorm 3 of opleidingsvorm 4 de schoolbesturen die een programmatie van structuuronderdelen voor opleidingsvorm 3 of opleidingsvorm 4 doen in het kader van de proeftuin pioniersscholen een bijkomende motivering moeten opnemen zodat de Vlaamse Regering hiermee rekening kan houden bij de beoordeling en beslissing over de programmatieaanvragen van deze structuuronderdelen.

Artikel 23 bepaalt dat scholen voor buitengewoon onderwijs die een nieuw aanbod voor een type en/of opleidingsvorm willen programmeren, in de aanvraag moeten opnemen of er samenwerkingen zijn in het kader van de proeftuin pioniersscholen. Zo kan hier rekening mee gehouden worden bij de beoordeling van de aanvraag.

Artikel 24 bepaalt dat een school voor buitengewoon basisonderwijs bij een aanvraag tot oprichting van een nieuw type in de omgevingsanalyse een samenwerking die ze heeft in het kader van de proeftuin pioniersscholen moet opnemen, zodat hier rekening mee kan gehouden worden bij de beoordeling van de aanvraag.

Artikel 25 bepaalt hetzelfde voor scholen voor buitengewoon secundair onderwijs en hun omgevingsanalyse bij de aanvraag tot oprichting van een nieuwe opleidingsvorm of een nieuw type.

Artikel 26 bepaalt dat scholen voor buitengewoon basisonderwijs gedurende de looptijd van een project waar ze deel van uitmaken, beroep kunnen doen op genadejaren indien dat nodig is voor de types die ze mee organiseren in scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs georganiseerd wordt. Voor deze scholen kan het namelijk zijn dat het niet haalbaar of wenselijk is om de rationalisatienormen te halen zoals andere scholen voor buitengewoon onderwijs die niet pionieren.

Die afwijking wordt vastgelegd omdat het voor scholen voor buitengewoon basisonderwijs die samenwerken in het kader van een project, mogelijk niet haalbaar of wenselijk is om de rationalisatienormen te behalen zoals ze zijn bepaald voor andere scholen voor buitengewoon basisonderwijs die niet pionieren. Die afwijking geldt alleen voor de types waarin de school voor buitengewoon basisonderwijs pioniert in de scholen of vestigingsplaatsen waar pioniersscholen samen onderwijs organiseren.

Artikel 27 bepaalt dat scholen voor buitengewoon secundair onderwijs gedurende de looptijd van een project waar ze deel van uitmaken, beroep kunnen doen op genadejaren indien dat nodig is voor de opleidingsvormen die ze mee organiseren in scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs georganiseerd wordt. Voor deze scholen kan het namelijk zijn dat het niet haalbaar of wenselijk is om de rationalisatienormen te halen zoals andere scholen voor buitengewoon onderwijs die niet pionieren.

Die afwijking wordt vastgelegd omdat het voor scholen voor buitengewoon secundair onderwijs die samenwerken in het kader van een project, mogelijk niet haalbaar of wenselijk is om de rationalisatienormen te behalen zoals ze zijn bepaald voor andere scholen voor buitengewoon secundair onderwijs die niet pionieren. Die afwijking geldt alleen voor de opleidingsvormen waarin de school voor buitengewoon secundair onderwijs pioniert in de scholen of vestigingsplaatsen waar pioniersscholen samen onderwijs organiseren.

Afdeling 6. Afwijkingen inzake certificering

Artikel 28 geeft aan leerlingen met een IAC-verslag in een pioniersschool de mogelijkheid om de studiebekrachtiging te behalen uit het gewoon onderwijs, terwijl ze ingeschreven blijven in het buitengewoon onderwijs. In pioniersscholen kunnen leerlingen ingeschreven in het gewoon en het buitengewoon onderwijs samen de lessen bijwonen. Deze bepaling biedt mogelijkheden op het vlak van studiebekrachtiging om te verzekeren dat dezelfde studiebekrachtiging behaald kan worden, ongeacht waar leerlingen ingeschreven zijn.

Die afwijking wordt vastgelegd omdat aan leerlingen die ingeschreven blijven in het buitengewoon secundair onderwijs, ook de reguliere studiebekrachtiging uitgereikt kan worden. Een leerling met een IAC-verslag die is ingeschreven in het gewoon secundair onderwijs, kan al de reguliere studiebekrachtiging krijgen.

Afdeling 7. Afwijkingen inzake leerlingenvervoer

Artikel 29 beschrijft op welke manier in de pioniersscholen mag worden afgeweken van de regelgeving omtrent het leerlingenvervoer in buitengewoon onderwijs. De pioniersscholen mogen volgens de noden die er zijn bepalen welke leerlingen gebruik maken van het leerlingenvervoer. Dit kan voor de leerlingen die zijn ingeschreven in het buitengewoon onderwijs, maar ook voor een leerling met een IAC-verslag of OV4-verslag die is ingeschreven in het gewoon onderwijs en les volgt in een school of vestigingsplaats waar samen onderwijs wordt georganiseerd indien dat voor die leerling nodig is. Pioniersscholen die gelegen zijn in een regio waar er een pilootproject in het kader van het leerlingenvervoer is, volgen de regeling van de pilootregio. Pioniersscholen die niet gelegen zijn in een pilootregio volgen de regeling van een werkplan van één van de pilootregio's naar keuze.

Deze afwijking zorgt ervoor dat leerlingen van scholen voor buitengewoon onderwijs die een pioniersschool zijn, die recht hebben op leerlingenvervoer en dat ook nodig hebben om naar school te kunnen gaan, dat recht kunnen behouden. De afwijking zorgt er tegelijk voor dat pioniersscholen de vrijheid hebben om te bekijken voor wie leerlingenvervoer nodig is, en maakt leerlingenvervoer ook mogelijk als dat nodig is voor een leerling met een IAC-verslag of OV4-verslag die les volgt in een school of vestigingsplaats waar onderwijs samen wordt georganiseerd, maar die ingeschreven is in het gewoon onderwijs.

Artikel 30 zorgt ervoor dat een leerling zich ook kan inschrijven in de dichtstbijzijnde school voor buitengewoon onderwijs die geen pioniersschool is, zonder dat deze keuze een impact heeft op het verkrijgen van het recht op leerlingenvervoer. Dit geldt enkel voor leerlingen die zich nieuw hebben ingeschreven in een school nadat de dichtstbijzijnde school voor die leerling een pioniersschool is geworden.

Deze afwijking zorgt ervoor dat een leerling zich kan inschrijven in de dichtstbijzijnde school voor buitengewoon onderwijs, die geen pioniersschool is, zonder dat deze keuze een impact heeft op het verkrijgen op het recht op vervoer.

Afdeling 8. Afwijkingen inzake personeel

Artikel 31 formuleert een afwijking op de inzetbaarheidsregeling. Verschillende scholen, leersteuncentra en CLB's geven samen vorm aan een project. Hierdoor zullen de personeelsleden van de verschillende onderliggende scholen, leersteuncentra en CLB's moeten samenwerken en zullen sommige personeelsleden tijdens de duur van het project ook in een andere instelling dan die waar ze aangesteld of geaffecteerd zijn, ingezet worden. Daarom wordt in dit besluit een afwijking op de inzetbaarheidsregeling ingeschreven.

Zonder dat afbreuk wordt gedaan aan het principe dat een personeelslid wordt aangesteld in of geaffecteerd aan een instelling, wordt in het basisonderwijs, het secundair onderwijs, de leersteuncentra (zowel de zelfstandige als deze die deel uitmaken van een school voor buitengewoon onderwijs) en de centra voor leerlingenbegeleiding voorzien dat de personeelsleden van de instellingen die samen een project realiseren, kunnen worden ingezet voor het vervullen van opdrachten:

1. voor en in andere instellingen die samen onderwijs organiseren in een school of vestigingsplaats van het project;
2. ten behoeve van het geheel van het project.

Bij de toepassing van deze bepalingen worden minstens de volgende principes gehanteerd:

1. Het personeelslid wordt steeds aangesteld in of geaffecteerd aan de instelling waar de betrekking reglementair is ingericht.
2. De afstand over de openbare weg tussen de instelling van aanstelling of affectatie en de instelling waar het personeelslid wordt ingezet, mag niet meer dan 25 kilometer bedragen, tenzij het personeelslid uitdrukkelijk instemt met inzet over een grotere afstand.
3. Er wordt steeds rekening gehouden met de statutaire toestand van het personeelslid, zoals bepaald in de decreten rechtspositie van 27 maart 1991.

De bepalingen met betrekking tot inzetbaarheid worden opgenomen in het document, de overeenkomst of het besluit waarin de aanstelling wordt vastgesteld, evenals in de functiebeschrijving.

Die afwijking is noodzakelijk opdat de personeelsleden in een multidisciplinair team zouden kunnen samenwerken in een school of vestigingsplaats waar samen onderwijs wordt georganiseerd in kader van het project en ze niet enkel in de instelling waar ze geaffecteerd zijn, kunnen worden ingezet.

Artikel 32 bepaalt dat er ook zal afgeweken worden van de gangbare TBSOB-regeling. Opdat personeelsleden die niet betrokken zijn bij het tijdelijk project niet gereaffecteerd of wedertewerkgesteld kunnen worden naar scholen waar samen onderwijs georganiseerd wordt in het kader van het project en dat deze scholen voor hun organisatie enkel maar moeten rekening houden met de personeelsleden van de scholen die mee het multidisciplinair team vormgeven, hoeven schoolbesturen voor de scholen die deelnemen aan het tijdelijke project, alleen de verplichtingen voor reffectatie en wedertewerkstelling na te leven op het niveau van de school.

Die afwijking is noodzakelijk opdat personeelsleden die niet betrokken zijn bij een project, niet gereaffecteerd of wedertewerkgesteld kunnen worden naar scholen waar in het kader van het project samen onderwijs wordt georganiseerd en opdat deze scholen voor hun organisatie alleen rekening moeten houden met de personeelsleden van de scholen die mee het multidisciplinair team vormgeven.

Artikel 33 en 34 leggen vast dat in het kader van de schoolopdracht in het basisonderwijs de aanwezigheid van de personeelsleden in de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs georganiseerd wordt in het kader van het project ook buiten de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen gevraagd kan worden, opdat samenwerking in multidisciplinaire teams gegarandeerd kan worden.

Om het organiseren van samenwerking en overleg zo flexibel mogelijk te maken, maken we dus mogelijk dat meer aanwezigheid gevraagd wordt op school zonder dat de effectieve lestijd/prestatienoemers worden opgetrokken. Daarvoor moeten we enkel voor het basisonderwijs afwijkingen inschrijven. In het secundair onderwijs vormt dit geen probleem want daar wordt de aanwezigheid niet geregeld in de regelgeving. De pioniersscholen beslissen nog steeds zelf hoe ze de werkweek invullen.

Deze afwijking is noodzakelijk opdat de samenwerking in het multidisciplinaire team vormgegeven kan worden en er voldoende ruimte is voor overleg en samenwerking.

Hoofdstuk 5. Aanvraag- en toekenningsprocedure

Artikel 35 omvat de bepalingen omtrent de oproep die wordt gelanceerd en waarop kandidaat-projecten kunnen intekenen.

Artikel 36 bepaalt de elementen die een kandidatuurdossier moeten omvatten.

Er is hierbij aandacht voor het feit dat projecten, als dat nodig is, het eerste schooljaar als opstartjaar kunnen gebruiken om na hun selectie samen met alle betrokken partners verder concreet vorm te geven aan het project. Het eerste jaar kan zo ook benut worden om (verder) te werken aan visieontwikkeling, schoolorganisatie, professionalisering, voorbereiding van het multidisciplinair team, informeren en meenemen van leerlingen en ouders, enzovoort. Projecten kunnen ook geleidelijk groeien in hun opzet.

De start op 01/09/26 is er om zowel projecten die op vandaag al zeer ver staan in hun samenwerking gericht op inclusie van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften de kans te geven om hun huidige werking verder uit te diepen en vorm te geven met de mogelijkheden die de proeftuin geven. Aan de andere kant krijgen projecten waar men nog niet zo ver staat de kans om binnen het kader van de proeftuin hun project op te starten.

Er wordt ook bepaald dat afwijkingen die nog niet werden opgenomen in het dossier tot kandidaatstelling en dus niet voor de aanvraag besproken werden in de betreffende lokale onderhandelingscomités, maar waar pioniersscholen op een later moment in het project wel gebruik van willen maken, worden overlegd in de betreffende lokale onderhandelingscomités indien deze een impact hebben op personeel.

Artikel 37 omschrijft de commissie die de projecten selecteert. Het BVR bepaalt ook de bezetting van deze commissie. Het oordeel op ontvankelijkheid van een dossier wordt ook bij deze commissie gelegd.

In het artikel worden ook de minimale selectiecriteria vastgelegd die de voornoemde commissie zal hanteren. Bij de selectie zal ook worden gelet op een spreiding over de onderwijsnetten. Naar aanleiding van het advies van de Raad van State, wordt bij de criteria die ook decretaal bepaald zijn in de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs verwezen naar het betreffende artikel in de Codificatie en zijn deze criteria letterlijk overgenomen van dat artikel. Wat de kwaliteit en haalbaarheid van de voorgestelde organisatie en werking van het project betreft, wordt onder organisatie en werking van het project ook de adequate benutting van de financiering beschouwd. Wat de samenwerking met CLB's en leersteuncentra betreft, is het van belang dat deze

samenwerking ook inhoudt dat verkend wordt of en welke taken van CLB's en leersteuncentra kunnen geïntegreerd worden in het multidisciplinair team, zoals dat ook beschreven is in de toelichting bij artikel 4 bij de eerste doelstelling rond het functioneren van een multidisciplinair team.

Artikel 38 handelt over de aanduiding van de projecten met pioniersscholen door de Vlaamse Regering en vermeldt de voorziene subsidie en waarvoor ze bedoeld is. Elk project kan een subsidie van 260.000 euro ontvangen, om te werken aan de doelstellingen die zijn bepaald voor de proeftuin. Dit bedrag dient ingezet te worden voor de tijdelijke ondersteuning van het project, gedurende de looptijd van het project, om de opstart en de veranderingsprocessen in de pioniersscholen te ondersteunen zodat na afloop van de proeftuin pioniersscholen sterk genoeg staan om de werking structureel verder te zetten. Projecten bepalen zelf hoe ze dit vormgeven, bijvoorbeeld via het inzetten van gerichte expertise, professionalisering, enz. Ook kan het budget worden benut om onderwijsassistenten aan te stellen om te verkennen wat de meerwaarde kan zijn van een onderwijsassistent, een ander profiel dan een leraar, in de realisatie van een meer inclusieve leeromgeving. Werkingskosten die gepaard gaan met het project, bepaalde hulpmiddelen die noodzakelijk zijn of kleine aanpassingen aan infrastructuur kunnen ook bekostigd worden met de subsidie (indien van toepassing rekening houdend met afschrijvingstermijnen). Bij de oproep voor pioniersscholen zullen verantwoordingsregels voor de besteding van de subsidie worden vastgelegd en gecommuniceerd.

Om onduidelijkheid te vermijden is in artikel 38 het woord 'maximaal' toegevoegd, aangezien 260.000 euro het maximum bedrag is dat een project kan ontvangen.

Hoofdstuk 6. Begeleiding

Artikel 39 legt vast dat de leersteuncentra in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdiensten een tijdelijk consortium creëren, in de vorm van een samenwerkingsverband, om de pioniersscholen met gepaste expertise te kunnen begeleiden. Alle leersteuncentra krijgen deze gezamenlijke opdracht, in samenwerking met alle pedagogische begeleidingsdiensten. De leersteuncentra en de pedagogische begeleidingsdiensten duiden personeelsleden aan met expertise op vlak van effectieve didactiek, gedrag en kennisrijk curriculum in functie van een meer inclusieve leeromgeving, alsook expertise met het oog op de verschillende doelstellingen waar de projecten rond zullen werken en expertise inzake veranderingsprocessen in scholen. Het consortium kan ook andere experts betrekken in het consortium, bijvoorbeeld vanuit hoger onderwijs. Het consortium begeleidt de projecten in het werken aan de verschillende doelstellingen en zorgt voor uitwisseling en expertisedeling tussen de projecten.

Hoofdstuk 7. Opvolging en evaluatie

Artikel 40 bepaalt dat de verschillende projecten aan zelfevaluatie doen doordat ze jaarlijks moeten rapporteren over hun voortgang.

Verder bepaalt dit artikel dat het tijdelijk project wordt geëvalueerd door een expertenpanel.

Een wetenschappelijke evaluatie zal worden uitgevoerd, samen met een evaluatie van de inspiratiescholen. Deze wetenschappelijke evaluatie zal ondersteunend zijn voor het expertenpanel. De evaluatie zal betrekking hebben op de verschillende doelstellingen waar de projecten aan moeten werken. De evaluatie betreft de proeftuin als geheel en moet toelaten om beleidsaanbevelingen te formuleren, met het oog op een duurzame verankering van meer inclusief onderwijs in het Vlaamse onderwijsstelsel.

De evaluatie resulteert in een advies aan de Vlaamse Regering dat voorgelegd wordt aan het Vlaams Parlement. Op basis daarvan beslist de Vlaamse Regering over de voortgang of beëindiging van de proeftuin en eventueel in het geval van beëindiging gevolgd door een organieke

implementatie, over invoering van aanvullende structurele financiering of subsidiëring. De evaluatie vormt het uitgangspunt voor mogelijke aanpassingen in de regelgeving voor een organieke implementatie. Zo wordt de weg voorbereid voor pioniersscholen, en andere scholen, om na afloop van de proeftuin uit te groeien tot één instelling als school voor iedereen.

Het is voorzien dat de proeftuin pas wordt beëindigd op het einde van het vijfde schooljaar, dus twee schooljaren na de evaluatie. Zo is er voldoende tijd om eventuele aanpassingen aan regelgeving te doen en op die manier te zorgen voor een goede overgang van proeftuin naar reguliere werking voor de pioniersscholen en betrokken leersteuncentra en CLB's.

Hoe de Regering op een eventuele negatieve evaluatie zal reageren, hangt af van de aard van die negatieve evaluatie. Aan de ene kant kan een loutere stopzetting met een terugkeer naar de bestaande regelgeving het gevolg zijn en aan de andere kant een stopzetting met de onmiddellijke implementatie van de positieve elementen uit de proeftuin. Hiervoor zal telkens ook het gepaste regelgevend traject gelopen moeten worden.

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen

Artikel 41 bevat een traditionele slotbepaling.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voor de ondersteuning van de pioniersscholen wordt er een budget voorzien per project dat in de vorm van een subsidie zal worden toegekend. Elk project kan een subsidie ontvangen van maximaal 260.000 euro. Met een geleidelijke opbouw van het aantal projecten is hiervoor 5,2 miljoen euro voorzien in begrotingsjaar 2026 voor 20 projecten, 9,1 miljoen euro in begrotingsjaar 2027 voor 35 projecten, en telkens 13 miljoen euro in begrotingsjaar 2028 en 2029 voor 50 projecten. In de volgende legislatuur zal hetzelfde budget van 13 miljoen euro moeten worden voorzien voor begrotingsjaar 2030 (voor het laatste schooljaar van de proeftuin 2030-2031).

Elk project wendt de toegekende subsidie aan voor het werken aan de doelstellingen die zijn bepaald voor de projecten. De subsidie wordt jaarlijks toegekend gedurende de looptijd van het project en kan besteed worden aan personeelskosten en werkingskosten die gepaard gaan met de tijdelijke ondersteuning van het project, zoals bijvoorbeeld voor de opzet, coördinatie en begeleiding van het project, voor het aanstellen van experts of het inkopen van expertise of professionalisering. Met de subsidie mogen projecten ook de mogelijkheid verkennen om onderwijsassistenten in te zetten binnen een kwaliteitsvolle en meer inclusieve leeromgeving. Met de subsidie mogen geen leraren worden aangesteld noch mogen leraren worden ingezet als onderwijsassistent.

Overzicht van het budget voor de proeftuin pioniersscholen:

VAK

Proeftuin Pioniersscholen	2026	2027	2028	2029
Projecten met pioniersscholen (toekenning budget per project)	€ 5.200.000	€ 9.100.000	€ 13.000.000	€ 13.000.000

De projecten zullen vanaf begrotingsjaar 2026 worden gefinancierd met de uitbreidingsmiddelen voor de versterking van het Nederlands van leerlingen (plan Ieder kind taalheld). De verschillende

voorziene budgetten zullen worden herverdeeld vanuit de Agodi-provisie FC0-1FBE2AA-PR naar begrotingsartikel FB0-1FGE2GN-WT.

Advies van Inspectie van Financiën werd verkregen op 3 december 2025. Inspectie van Financiën gaf op 3 december 2025 een gunstig advies met voorwaarden. Aan de voorwaarden werd tegemoetgekomen en het dossier werd vervolgens voorgelegd aan Begroting. Het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting werd verkregen op 15 januari 2026, mits enkele voorwaarden.

Vervolgens werden nog wijzigingen aangebracht aan het voorontwerp van BVR en het budget voor de proeftuin pioniersscholen, waardoor opnieuw advies werd gevraagd aan Inspectie van Financiën en het dossier opnieuw werd voorgelegd aan Begroting.

Het tweede advies van Inspectie van Financiën werd verkregen op 27 februari 2026. Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies mits het voorontwerp van BVR aangevuld werd met een verwijzing naar meer gedetailleerde financiële verantwoordingsbepalingen die aan de subsidie-oproep toegevoegd worden. Om hieraan tegemoet te komen werd in artikel 38, derde lid, toegevoegd dat nadere verantwoordingsregels bij de subsidie-oproep worden vastgelegd.

Vervolgens werd het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting verkregen op 5 maart 2026. Het begrotingsakkoord werd verleend op voorwaarde dat:

- De budgettaire weerslag wordt opgevangen binnen de beschikbare kredieten en dit geen aanleiding geeft tot een meervraag in de toekomst.
- De benodigde middelen voor de respectievelijke jaren tijdig en volledig beschikbaar worden gesteld op de corresponderende begrotingsartikelen.
- Er een volledig en actueel overzicht wordt bezorgd aan het departement en kabinet Financiën en Begroting van de geplande aanwending van de AGODI-provisie. Dit overzicht wordt per begrotingsronde geactualiseerd en bij elke aanvraag voor begrotingsakkoord waarbij de financiering voorzien is vanuit de AGODI-provisie, zodat het departement en kabinet Financiën en Begroting te allen tijde over een actueel overzicht beschikt.

Om tegemoet te komen aan de derde voorwaarde, wordt een geactualiseerd overzicht bezorgd in het kader van begrotingsaanpassing 2026. Dit overzicht zal per begrotingsronde worden geactualiseerd.

B. ESR-TOETS

ESR-neutraal.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen impact op het personeelsbestand van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Aangezien het een besluit over een tijdelijk project betreft dat afwijkingen toestaat op regelgeving, in het kader van het decreet betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs, dient dit besluit na definitieve goedkeuring bekrachtigd te worden bij decreet. Het ontwerp van

decreet ter bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering over het tijdelijk project met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs, wordt ter stemming voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

Mits voldaan wordt aan de voorwaarden, geformuleerd in het akkoord van 5 maart 2026 van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, beslist de Vlaamse Regering:

1° Haar definitieve goedkeuring te geven aan:

1.1 het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over het tijdelijk project met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs;

1.2 het ontwerpdecreet tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juni 2026 over het tijdelijk project met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs en de bijbehorende memorie van toelichting;

2° De Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs:

2.1 te gelasten voornoemd ontwerpdecreet en de bijbehorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR